

UZASADNIENIE

Opracowanie projektu uchwały budżetowej wymaga uwzględnienia szeregu uwarunkowań dochodów i wydatków. Z jednej strony potrzeb gminy a z drugiej finansowych możliwości ich realizacji.

DOCHODY

Przy planowaniu dochodów do projektu budżetu na 2025r. wzięto pod uwagę:

- optymalną politykę podatkową,
- popyt na przeznaczone do sprzedaży gminne mienie - min. działki na cele zabudowy mieszkaniowej i usługowej przy ul. Ptasiej, działki zabudowanej przy ul. Krętej, oraz lokali mieszkalnych przy ul. Moniuszki i ul. Mickiewicza. Ponadto przeznacza się do sprzedaży lokale mieszkalne i użytkowe na rzecz ich najemców,
- planowany wzrost opłat cywilnoprawnych (tj. najem, dzierżawa, czynsz), zgodnie z warunkami umów,
- dotacje celowe i płatności otrzymane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

Dochodami jednostek samorządu terytorialnego są dochody własne (w tym udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i w podatku dochodowym od osób prawnych), dotacje celowe z budżetu państwa, oraz środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi i inne środki określone w odrębnych przepisach.

Gmina Jawor prowadzi negocjacje z inwestorami w ramach giga projektów przemysłowych na terenie Dolnośląskiej Strefy Aktywności Gospodarczej – S3 Jawor, przy ul. Cukrowniczej i Daimlera.

Wspólne negocjacje z rządowymi agendami takimi jak PAIH czy WSSE - Invest Park, są w finalnej fazie decyzji. Planowane inwestycje w całości zlokalizowane będą na terenie naszej gminy.

Kolejna wielka inwestycja globalnego koncernu motoryzacyjnego Daimler AG w Jaworze rozpocznie się na początku 2025 r. Do istniejącej od 2019 roku fabryki silników i fabryki baterii do samochodów elektrycznych, która powstała 2020 r., tym razem dokłada produkcję samochodów typu VAN.EA. Inwestorem jest polska spółka – Mercedes-Benz Manufacturing Poland z siedzibą w Jaworze, która zrealizuje tą inwestycję na pow. 50 ha. Od 2025 roku grunt rolny będzie opodatkowany pod działalność produkcyjną, a za ok. 2 lata

powstanie nowa fabryka, która powiększy istniejący zakład o dodatkowe ponad 410 000 m² i zatrudni 1500 osób.

W 2025 r. jeden z inwestorów branży magazynowej i logistycznej, firma G7 Invest sp. z o.o. sp.k. planuje zrealizować przygotowywaną od kilkunastu miesięcy inwestycję magazynowo-logistyczną na powierzchni ok. 12 ha, pow. zabudowy do 50% powierzchni, co stanowi ok. 5 ha. Ilość osób zatrudnionych do 50. Inwestor posiada pozytywną decyzję środowiskową i w 2024 roku wystąpił o pozwolenie na budowę.

Drugi z inwestorów z branży spożywczej planuje inwestycję na ok. 20 ha, pow. zabudowy do 80% powierzchni. Wartość całkowita inwestycji – to koszt ponad 600 mln zł. Inwestor posiada zgodę na rozpoczęcie działalności na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Jaworze. Dnia 11 października 2023 r., została zawarta z Rządem Polskim umowa o udzielenie pomocy publicznej w formie dotacji celowej, w związku z realizacją przez Jacobs Douwe Egberts OPS PL Sp. z o.o., inwestycji polegającej na budowie zakładu produkcji kawy w Jaworze.

Kolejny z inwestorów, zakupił w 2023 roku od rolników tereny przylegające do budowanej drogi Pszenicznej na terenie DSAG-S3 Jawor i planuje zbudowanie centrum logistyczno-usługowego na pow. ok. 7 ha.

W związku z powyższym planowany jest wzrost wpływów z podatku od nieruchomości.

Ogółem plan dochodów budżetu na 2025 rok wyniesie **294 091 754,76zł.** co stanowi **195,40%** przewidywanego wykonania dochodów budżetu gminy w roku 2024.

Dochody bieżące wyniosą 132 573 128,53zł, a dochody majątkowe 161 518 626,23zł.

Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem wyniesie 45,08%, a dochodów majątkowych 54,92%.

Wpływy z tytułu podatków i opłat ustalanych przez organ stanowiący i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw tj. **podatku od nieruchomości, podatku od środków transportowych, podatku rolnego, podatku leśnego, opłaty targowej, opłaty skarbowej, opłaty prolongacyjnej, opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wpływy z opłat, grzywien, mandatów i kar, wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i wpływy z tytułu opłaty za place cmentarne, za zajęcie pasa drogowego** wyniosą w 2025 roku **41 161 370,00zł.**

Przy planowaniu dochodów z tytułu podatków na 2025r. wzięto pod uwagę przewidywane wykonanie podatków za 2024r, czyli dotychczasowe wpływy, realizację podatków z odroczonymi terminami płatności, a także zaległości, na które zostały wystawione tytuły wykonawcze. Ponadto uwzględniono wpływy od firmy Mercedes-Benz Manufacturing Poland sp. z o.o oraz nowych inwestorów na terenie Dolnośląskiej Strefy Aktywności Gospodarczej – S3 Jawor.

Wpływy z **podatku od nieruchomości** określono w wysokości **25 100 000,00zł**. Stawki kwotowe podatku ustalono w oparciu o Uchwałę Nr LVI/420/2023 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 31 października 2023 r. w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości oraz wprowadzenia zwolnień w tym podatku.

W przypadku **podatku od środków transportowych** stawki ustalono w oparciu o obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 9 października 2024 r. w sprawie stawek minimalnych podatku od środków transportowych obowiązujących w 2025 r oraz Uchwałę Nr XLIII/347/2022 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 25 listopada 2022 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych. Planowane na rok 2025 wpływy wyniosą **2 950 000,00zł**.

Planowane wpływy z **podatku rolnego** w roku 2025 wyniosą **370 000,00zł**, tj. 103% przewidywanego wykonania 2024r.

Podstawą określenia podatku rolnego jest średnia cena skupu żyta obliczona według średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy 2025, ogłoszona przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w komunikacie w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2025 oraz zaległości podatku z lat ubiegłych.

Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w komunikacie z dnia 18 października 2024r. określił średnią cenę skupu żyta w wysokości 86,34 zł za jeden kwintal. Jest to cena niższa od ceny będącej podstawą ustalania podatku rolnego w roku 2024, która wynosiła 89,63 zł za jeden kwintal żyta.

Podstawę opodatkowania **podatkiem leśnym** stanowi powierzchnia lasu, wyrażona w hektarach, wynikająca z ewidencji gruntów i budynków. Wysokość podatku leśnego od 1 ha, za rok podatkowy wynosi równowartość pieniężną 0,220 m³ drewna, obliczaną według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2024 roku (277,35 zł.). Stawka, według której oblicza się podatek leśny od 1 ha wyniesie w 2025r. 61,0170 zł, podczas gdy w 2024 r. wynosiła 72,0346 zł. Planowane wpływy z tego tytułu szacuje się w wysokości **67,00zł**, co stanowi 105 % przewidywanego wykonania w 2024r.

Wpływy z *opłaty targowej* szacuje się w wysokości **120 000,00zł**. Ustalono je na podstawie uchwały Nr XLIII/285/2017 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 29 listopada 2017r. w sprawie opłaty targowej, ustanowienia inkasenta opłaty targowej oraz wysokości wynagrodzenia za inkaso.

Wpływy z opłaty skarbowej są należnościami nieprzypisanymi. Ich wielkość uzależniona jest od ilości wykonywanych czynności urzędowych przez wszystkie uprawnione osoby i podmioty na terenie Jawora. Dochody z powyższego tytułu zaplanowano w wysokości **250 000,00zł**.

Wielkość wpływów z *opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu* ustalono w kwocie **930 000,00zł**, tj. w wysokości przewidywanego wykonania w 2024r.

Wpływy z tytułu *opłat, grzywien, mandatów i kar* za korzystanie ze środowiska zaplanowano w kwocie **131 000,00zł**.

Wpływy z *opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi* zaplanowano w kwocie **10 498 303,00zł**.

Wpływy z tytułu *opłaty za place cmentarne* pobierane przez gminę wyniosą **300 000,00zł**. Wyższe wpływy planowane są w związku z wybudowaniem przez gminę kolumbarium.

Zaplanowano również *wpływy z opłaty prolongacyjnej* w kwocie **62 000,00zł**.

Wpływy z opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwości (pobierane na podstawie odrębnych ustaw) **450 000,00zł**.

W zakresie **podatków i opłat pobieranych przez urzędy skarbowe**, a stanowiących dochody własne gminy, tj. *podatku od czynności cywilnoprawnych, podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanym w formie karty podatkowej oraz podatku od spadków i darowizn* przyjęto plan w oparciu o przewidywane wykonanie w 2024 roku.

Zakłada się, że wpływy ogółem z tych tytułów wyniosą **1 900 000,00zł**, tj. ok. 119,00% przewidywanego wykonania w 2024r.

Planowane wpływy z tytułu **odsetek** od nieterminowo regulowanych płatności wyniosą **267 500,00zł**, zaś z tytułu **kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień** przewidziano kwotę **36 800,00 zł**.

Należne dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i z podatku dochodowym od osób prawnych, będące w myśl ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego dochodami własnymi, ustalono w wysokości **71 456 117,60zł**.

Dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych określono w wysokości **62 007 046,27zł** w oparciu o informację Ministra Finansów o należnych dochodach z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych otrzymaną pismem z dnia 14 października 2024r. Nr ST3.4750.14.2024.

W 2025r. wielkość udziału w podatku PIT wynosi dla gminy 7,0% dochodów podatników podatku PIT zamieszkałych na obszarze danej gminy.

Dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych planowane są w 2025 r. w kwocie **9 449 071,33 zł**. w oparciu o informację Ministra Finansów o należnych dochodach z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych otrzymaną pismem z dnia 14 października 2024r. Nr ST3.4750.14.2024. W 2025r. wysokość udziału w podatku CIT wynosi dla gminy 1,6% dochodów podatników podatku CIT posiadających siedzibę na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego.

Przewidywane wykonanie roku 2024 wyniesie 8 044 422,00 zł.

Należy zauważyć iż uchwalona w dniu 1 października 2024 r. ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zakłada istotne zmiany w zasadach ustalania dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od PIT i CIT. Dochody samorządów z tych tytułów obliczone zostały jako procent od dochodów podatników z terenu danej jednostki samorządu terytorialnego (dotychczas dochód samorządów z tytułu udziału w podatkach PIT i CIT naliczany jest na podstawie podatku należnego).

Dochody podatników podatku PIT oraz podatników podatku CIT na rok 2025 ustalono na podstawie danych zawartych w złożonych za rok 2022 zeznaniach podatkowych, według stanu na dzień 10 marca 2024 r.

W celu ustalenia dochodów podatników podatku PIT na rok 2025 ich dochody z roku 2022 zwaloryzowano o 37,1%. Natomiast w celu ustalenia dochodów podatników podatku CIT na rok 2025 ich dochody z roku 2022 zwaloryzowano o 29,5%.

Dochody z majątku gminy ustalono w wysokości **3 291 100,00zł**.

Obejmują one wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebność, użytkowanie wieczyste nieruchomości, dochody z najmu i dzierżawy, wpływy z tytułu przekształcenia

prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, wpływy ze sprzedaży mienia komunalnego.

Wpływy z tytułu *oddania gruntów w trwały zarząd, użytkowanie i służebności* to opłaty za trwały zarząd nieruchomościami sprawowany przez komunalne jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej wynoszące **10 000,00zł**.

Wpływy z tytułu *oddania gruntów w użytkowanie wieczyste*, to wpływy z opłat rocznych za użytkowanie wieczyste gruntów wnoszone przez osoby prawne i osoby fizyczne w kwocie **550 000,00zł**.

Dochody z tytułu *najmu i dzierżawy składników majątkowych* dotyczą głównie dzierżawy gruntów pod obiektami handlowo – usługowymi, dzierżawy gruntów rolnych oraz na inne cele. Wyniosą one ogółem **600 000,00zł**.

Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności zaplanowano na poziomie **15 000,00zł**, co stanowi 100% przewidywanego wykonania 2024r. Wynikają one z przekształcenia dokonywanego w trybie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości (są uzależnione od ilości wniosków składanych przez użytkowników wieczystych) i uchwalonej ustawy z dnia 20 lipca 2018r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów.

Dochody z *odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości*, tj. lokali i budynków mieszkalnych, lokali i obiektów niemieszkalnych, gruntów oraz pierwszych opłat za użytkowanie wieczyste gruntów na cele mieszkalne i niemieszkalne planuje się w wysokości **2 100 000,00zł**,

Planuje się zbycie działki na cele zabudowy mieszkaniowej i usługowej przy ul. Ptasiej, działki zabudowanej przy ul. Krętej oraz lokali mieszkalnych przy ul. Moniuszki i ul. Mickiewicza. Ponadto przeznacza się do sprzedaży lokale mieszkalne i użytkowe na rzecz ich najemców.

Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych **100,00zł**.

Ponadto planuje się dochody z *tytuł opłat i kosztów sądowych i egzekucyjnych* oraz z tytułu *odsetek* w łącznej wysokości **16 000,00zł**. Ich realizacja uzależniona jest od terminowości dokonywania opłat za korzystanie z nieruchomości stanowiących własność gminy tj. min. z najmu i dzierżawy.

Pozostałe dochody w kwocie **7 401 848,00 zł.** to głównie zwrot podatku VAT inwestycji wodno-ściekowych w ramach Polskiego Ładu, wynagrodzenie z tytułu terminowego odprowadzania podatku dochodowego od osób fizycznych, wpływy z usług opiekuńczych, dochody z tytułu odpłatności za posiłki w stołówce Dziennego Ośrodka Wsparcia oraz opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego, środki za dzieci uczęszczające do jaworskich przedszkoli, a zamieszkałych w ościennych gminach, dzierżawa autobusów.

Wojewoda Dolnośląski przekazał informację o wysokości kwot (jak w poniższej tabeli):

- dotacji celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami,
- dotacji celowych na realizację bieżących zadań własnych gmin,
- dotacji celowych na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej

Dotacje dla Gminy Jawor

w złotych

Nazwa zadania	Przewidywane wykonanie 2024	Plan na 2025r.	%
Cmentarze (rozdział 71035)	9 000,00	9 000,00	100,00
Urzędy wojewódzkie (rozdział 75011)	551 370,00	327 273,00	59,36
Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej (rozdział 85205)	6 000,00	6 000,00	100,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej (rozdział 85213)	66 000,00	82 700,00	125,30
Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (rozdział 85214)	501 000,00	720 200,00	143,75
Zasiłki stałe (rozdział 85216)	660 000,00	882 000,00	133,64
Ośrodki pomocy społecznej (rozdział 85219)	1 038 745,00	557 900,00	53,71
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (rozdział 85228)	499 394,00	418 424,00	83,79

Pomoc w zakresie dożywiania (rozdział 85230)	467 985,00	393 600,00	84,11
Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (rozdział 85502)	6 211 000,00	5 085 000,00	81,87
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (rozdział 85513)	106 300,00	84 100,00	79,12
Razem	10 116 794,00	8 566 197,00	84,67

Zgodnie z informacją otrzymaną z Krajowego Biura Wyborczego Delegatura w Jeleniej Górze na 2025r. zaplanowano **dotację celową** na finansowanie zadań bieżących zleconych gminom ustawami na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców w kwocie **4 484,00zł**. Podstawą wyliczenia powyższej kwoty była liczba uprawnionych do głosowania ujęta w rejestrze wyborców na dzień 30 czerwca 2024r. przy przyjętym wskaźniku 0,26zł na pozycję w spisie.

Rządowy Fundusz Polski Ład:

-w dziale 900, rozdział 90001 ujęto **środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19** na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w kwocie **5 004 071,51 zł** z przeznaczeniem na zadania „Modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie Jawora” (831.450,00 zł) oraz „Budowa/modernizacja kanalizacji deszczowej kanału Młynówka na odcinku od ul. Dworcowej do wylotu rzeki Nysa Szalona przy ul. Dąbrowskiego” (4.172.621,51 zł),

- w dziale 900, rozdział 90095 ujęto **środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19** na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w kwocie **142 073 145,00 zł** z przeznaczeniem na zadania „Budowa/modernizacja infrastr. drogowej, tech. drogowej, elektroenergetycznej i wod.-kan. na terenie Dolnośląskiej Strefy Aktywności Gospodarczej – S3 Jawor”

(86 291 600,00 zł) oraz „Budowa/modernizacja infrastr. wodno-kanalizacyjnej, drogowej, elektroenergetycznej na terenie Dolnośląskiej Strefy Aktywności Gospodarczej – S3 Jawor” (55 781 545,00 zł),

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

W dziale 600, rozdział 60004 Lokalny transport zbiorowy zaplanowano środki wynikające z płatności końcowej projektu pn. „Zakup elektrycznych autobusów na potrzeby komunikacji publicznej w Gminie Jawor” w kwocie **316 467,00 zł**. Projekt realizowany był w ramach Programu priorytetowego nr 6.3 Zeroemisyjny transport „Zielony transport publiczny” ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dofinansowanie na poziomie ok. 77,41% kosztów kwalifikowalnych przedsięwzięcia.

Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

W dziale 600, rozdział 60016 zaplanowano środki w kwocie **850 000,00 zł** na zadanie „Przebudowa ul. Wrocławskiej na odcinku od skrzyżowania z ul. Armii Krajowej do szkoły PCKZiU”.

Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej

W dziale 926, rozdział 92695 zaplanowano środki z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w kwocie **377 000,00 zł** stanowiące dofinansowanie realizacji zadania inwestycyjnego „Modernizacja kompleksu sportowego „Moje Boisko-Orlik 2012” przy ul. Korfantego 11 w Jaworze”.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

W dziale 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, rozdział 90004 ujęto środki w kwocie **60 000,00 zł**, na realizację projektu „EKO Jawor 2 Zagospodarowanie terenów zielonych na terenie Miasta Jawora” (zadanie bieżące).

Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w kwocie 11 325 654,65 zł ustalono w oparciu o realizację następujących projektów:

- **„Rozwój ekotransportu miejskiego w Gminie Jawor”** – kwota dofinansowania wyniesie 2 380 000,00 zł, co stanowi 70% wydatków kwalifikowalnych. Projekt

realizowany będzie w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Działanie FEDS.03.01 Ekotransport miejski i podmiejski (dział 600, rozdział 60004),

- **„Rozwój infrastruktury rowerowej w północnej części Aglomeracji Wałbrzyskiej – etap II”** - kwota dofinansowania 105 000,00 zł. Zadanie realizowane będzie w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Działanie: FEDS.03.01 Ekotransport miejski i podmiejski (dział 600, rozdział 60016),
- **„Przygotowanie i uchwalenie planu ogólnego gminy”** (zadanie bieżące) - kwota dofinansowania 208 624,50 zł. Zadanie realizowane jest w ramach Programu Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności w Inwestycji A1.3.1, Komponent Odporność i konkurencyjność gospodarki (dział 710, rozdział 71004),
- **„Poprawa efektywności energetycznej i redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze Aglomeracji Wałbrzyskiej poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Jawor”**. Kwota dofinansowania wyniesie 321 988,00 zł, zadanie zaś realizowane będzie w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Działanie FEDS.02.08 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych – ZIT (dział 750, rozdział 75023),
- **„Rozwój Klastra Mądrej Energii Jawor”** (zadanie bieżące) - kwota dofinansowania wyniesie 90.000,00 zł. Zadanie realizowane będzie w ramach Programu Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności, Działanie B2.2.2. Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne. (dział 900, rozdział 90005).
- **„Adaptacja do zmian klimatu poprzez modernizację i rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury Ośrodka Wypoczynkowego „Jawornik” w Jaworze”** w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Działanie: FENX.02.04 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom. Kwota dofinansowania 2 222 039,22 zł (dział 900, rozdział 90095),
- **„Rozwój zrównoważonego transportu na terenie Gminy Jawor poprzez budowę centrum przesiadkowego i systemu ITS”** - kwota dofinansowania 2 194 500,00 zł. Zadanie realizowane będzie w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Działanie: FENX.03.01 Transport miejski (dział 900, rozdział 90095),

- **„Termomodernizacja krytej pływalni „Słowianka” w Jaworze”** - kwota dofinansowania 3 470 995,22 zł (inwestycyjne) oraz 244 187,43 zł (bieżące). Zadanie realizowane będzie w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Działanie 2.1 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych (dział 900, rozdział 90095),
- **„Adaptacja ECMEN na potrzeby nowej oferty kulturalno-edukacyjnej w Gminie Jawor”** – kwota dofinansowania 88 320,28 zł. Zadanie realizowane będzie w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, dla priorytetu FENX.07 Kultura, Działanie FENX.07.01. Infrastruktura kultury i turystyki kulturowej (dział 921, rozdział 92195).

WYDATKI

Przy opracowaniu projektu budżetu gminy na 2025 r. przyjęto niektóre założenia i wskaźniki służące do opracowania projektu budżetu państwa na rok 2025, m.in. prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w wysokości 5,0%.

Planowane wydatki na 2025 r. wyniosą **303 697 930,65 zł**.

Największymi pozycjami wydatkowymi w projekcie budżetu na 2025 r. są następujące działy:

1.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	177 749 570,64	58,53% budżetu
2.	Oświata i wychowanie	51 670 069,00	17,01% budżetu
3.	Administracja publiczna	15 888 541,40	5,23% budżetu
4.	Pomoc społeczna	15 728 536,00	5,18% budżetu
5.	Transport i łączność	10 119 136,00	3,33% budżetu

Planowane wydatki w poszczególnych działach przedstawiają się następująco:

W dziale **010 „Rolnictwo i łowiectwo”** przyjmuje się kwotę **7 400,00 zł**, z tego:

- w rozdziale 01030 „Izby rolnicze” kwotę 7 400,00 zł z tytułu planowanej składki na rzecz Dolnośląskiej Izby Rolniczej we Wrocławiu.

Na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych, od 1 stycznia 2001r. dochodami izb rolniczych są odpisy w wysokości 2% od uzyskanych wpływów z tytułu podatku rolnego, pobieranego na obszarze działania izby.

W dziale **600 „Transport i łączność”** przyjmuje się kwotę **10 119 136,00 zł**, z tego:

- w rozdziale 60004 „Lokalny transport zbiorowy” kwotę 7 081 036,00 zł w tym 3 681 036,00 zł na pokrycie kosztów komunikacji miejskiej na terenie Gminy Jawor.

Zaplanowano **zadania inwestycyjne** na łączną kwotę **3 400 000,00 zł**:

- *Rozwój elektrotransportu miejskiego w Gminie Jawor – 3 400 000,00 zł.*

Zadanie realizowane w ramach Programu: Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Działanie: Ekotransport miejski i podmiejski.

- w rozdziale 60016 „Drogi publiczne gminne” kwotę 2 990 100,00 zł w tym min. na zakup usług remontowych na drogach (konserwacja oznakowania, montaż progów zwalniających, malowanie oznakowania poziomego, remonty częściowe nawierzchni jezdni i chodników), składki z tytułu ubezpieczenia dróg i ulic, składki za odprowadzanie wód opadowych oraz koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego.

Ponadto zaplanowano **zadania inwestycyjne** na kwotę **2 155 000,00 zł**:

- *Przebudowa ul. Wrocławskiej na odcinku od skrzyżowania z ul. Armii Krajowej do szkoły PCKZiU – 2 005 000,00 zł.* Zadanie współfinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w kwocie 850 000,00zł.
- *Rozwój infrastruktury rowerowej w północnej części Aglomeracji Wałbrzyskiej – etap II – 150 000,00 zł.*

Zadanie realizowane w ramach Programu: Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Działanie: Ekotransport miejski i podmiejski.

- w rozdziale 60095 „Pozostała działalność” zaplanowano dotację celową na pomoc finansową z przeznaczeniem na zadanie inwestycyjne pn. "Dolnośląska Cyklostrada"- opracowanie dokumentacji projektowej sieci trasy rowerowej na odcinku około 6 km Trasy Kamiennej przebiegającej przez Gminę Jawor w kwocie 48 000,00 zł.

W dziale **630 „Turystyka”** przyjmuje się kwotę **59 600,00 zł** na zakup i odnowienie turystycznej informacji miejskiej (tablice i drogowskazy), udział w targach turystycznych oraz pozostałe zadania związane z turystyką.

W dziale **700 „Gospodarka mieszkaniowa”** przyjmuje się kwotę **2 784 936,00 zł**, z tego:

- w rozdziale 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” planuje się kwotę 693 000,00 zł między innymi na opracowania geodezyjne (podziały działek, wskazania granic, rozgraniczenia, wykazy zmian gruntowych i budynków), opłaty notarialne, usługi rzeczoznawców i biegłych (szkice, inwentaryzacje, szacunki lokali mieszkalnych, użytkowych, nieruchomości gruntowych, opinie, opracowania zagospodarowania działek, świadectwa charakterystyki energetycznej), publikowanie w prasie ogłoszeń na łączną kwotę 200 000,00 zł. Ponadto przewiduje się wydatki na opłaty za administrowanie i czynsze za budynki i lokale w kwocie 5 000,00zł, wypisy i wyrisy z ewidencji gruntów i budynków oraz map z ewidencji, ubezpieczenia mienia na kwotę 12 000,00 zł, podatek od nieruchomości na kwotę 300 000,00 zł, z tytułu opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego gruntów Skarbu Państwa kwotę 20.000,00 zł, opłat sądowych na kwotę 6 000,00 zł.

Zaplanowano **zadanie inwestycyjne** na kwotę **150 000,00 zł**:

- *Zakup nieruchomości -150 000,00 zł.*

- w rozdziale 70007 „Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy” kwotę 1 900 000,00 zł. zaplanowano na **zadania inwestycyjne**:
 - *Modernizacja 13 lokali stanowiących mieszkalny zasób Gminy – 1 000 000,00zł,*
 - *Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych dla Zarządu Lokalami Komunalnymi (Modernizacja budynków – 900 000,00 zł).*
- w rozdziale 70021 „Społeczne inicjatywy mieszkaniowe” zaplanowano wydatki na zakup i objęcie udziałów w TBS w kwocie 190 000,00 zł.
- w rozdziale 70095 „Pozostała działalność” zaplanowano różne opłaty i składki w kwocie 1 936,00 zł.

W dziale **710 „Działalność usługowa”** przyjmuje się kwotę **2 245 988,14 zł**, z tego:

- w rozdziale 71004 „Plany zagospodarowania przestrzennego” kwotę 356 608,14 zł z przeznaczeniem między innymi na opracowanie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, aktualizację danych przestrzennych, włączenie do zagospodarowania przestrzennego. Zaplanowano środki na realizację projektu

„Przygotowanie i uchwalenie planu ogólnego gminy” w ramach programu Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności.

- w rozdziale 71035 „Cmentarze” zaplanowano kwotę 1 889 380,00 zł, w tym na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej z przeznaczeniem na wykonanie prac pielęgnacyjno-konserwacyjnych na obiekcie Cmentarza Wojennego – 9 000,00 zł. Ponadto planuje się wydatki na pokrycie kosztów utrzymania cmentarza komunalnego, przede wszystkim zakup energii elektrycznej 15 615,00 zł, wynagrodzenie i pochodne od umowy zlecenia 33 800,00 zł (otwieranie i zamykanie bram cmentarza w dni wolne od pracy oraz wykonywanie drobnych zabiegów pielęgnacyjnych na terenie cmentarza), zakup materiałów i wyposażenia 35 000,00 zł (paliwo do kosiarek, części wymienne do sprzętu koszącego, środki czystości), zakup usług 59 000,00 zł (wycięcie drzew, przeglądy techniczne, wynajem toalet przenośnych), koszty ubezpieczenia i podatku od nieruchomości 69 965,00zł, opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi 170 000,00 zł. Zaplanowano **zadanie inwestycyjne** na kwotę **1 500.000,00 zł**:
 - *Rozbudowa Cmentarza Komunalnego – 1 500 000,00zł,*

W dziale **750 „Administracja publiczna”** przyjmuje się kwotę **15 888 541,40 zł**, z tego:

- w rozdziale 75011 „Urzędy wojewódzkie” kwotę 327 273,00 zł na realizację zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie, w tym na wynagrodzenia i pochodne 288 152,00 zł.
- w rozdziale 75022 „Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)” kwotę 560 500,00 zł na diety radnych i wydatki rzeczowe związane z utrzymaniem Rady jako organu.
- w rozdziale 75023 „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)” kwotę 13 837 550,41 zł na utrzymanie administracji samorządowej (w tym wynagrodzenia i pochodne 11 182 885,00 zł).

Zaplanowano **zadania inwestycyjne** na kwotę **567 629,24 zł**:

- *Poprawa efektywności energetycznej i redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze Aglomeracji Wałbrzyskiej poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Jawor - 500 000,00 zł. Zadanie realizowane w ramach Programu: Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska, Działanie: Efektywność energetyczna w budynkach publicznych.*
- *Zakup samochodu osobowego – 67 629,24 zł.*

- w rozdziale 75075 „*Promocja jednostek samorządu terytorialnego*” kwotę 430 000,00 zł z przeznaczeniem na zakup materiałów promocyjnych, organizację imprez i wydarzeń promocyjnych, wykonanie ulotek, gadżetów, banerów, folderów, wydatki związane z opłaceniem składek z tytułu przynależności miasta do Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej, Euroregionu „NYSA”, Stowarzyszenia Liga Polskich Miast i Miejsc UNESCO, Stowarzyszenia LOT „Księstwo Świdnicko-Jaworskie”, Stowarzyszenia Kaczawskiego, wydatki związane ze współpracą z zagranicą, ubezpieczenie mienia, ubezpieczenia członków delegacji, tłumaczenia.
- w rozdziale 75095 „*Pozostała działalność*” kwotę 733 217,99 zł, na wynagrodzenia bezosobowe wraz z pochodnymi, zakup materiałów i wyposażenia, zakup środków żywności, zakup usług pozostałych oraz różne opłaty i składki. Na dotację celową dla Gminy Wałbrzych z przeznaczeniem na funkcjonowanie IPAW przeznaczono kwotę 131 128,99zł.

W dziale **751 „Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa”** przyjmuje się kwotę **4 484,00 zł**, z tego:

- w rozdziale 75101 „*Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa*” przyjmuje się kwotę 4 484,00 zł z przeznaczeniem na finansowanie zadania z zakresu administracji rządowej dotyczącego prowadzenia i aktualizacji stałego rejestru wyborców.

W dziale **754 „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa”** przyjmuje się kwotę **374 250,00 zł**, z tego:

- w rozdziale 75405 „*Komendy Powiatowe Policji*” przewidziano środki w kwocie 25 000,00 zł na rekompensatę pieniężną za czas służby pełnionej przez policjantów przekraczający normę określoną w art. 33 ust. 2 ustawy o Policji.
- w rozdziale 75412 „*Ochotnicze straże pożarne*” kwotę 279 250,00 zł na koszty utrzymania budynku OSP, badania lekarskie członków OSP, wypłatę ekwiwalentu za udział w działaniach ratowniczych, ubezpieczenie strażaków i samochodów. W powyższej kwocie na wynagrodzenia i pochodne za konserwację sprzętu przeciwpożarowego zaplanowano środki w wysokości 13 950,00 zł.
- w rozdziale 75414 „*Obrona cywilna*” kwotę 10 000,00 zł na zakup usług.

- w rozdziale 75421 „Zarządzanie kryzysowe” kwotę 30 000,00 zł na zakup sprzętu do magazynu przeciwpowodziowego, usługi związane z prowadzeniem działań ratowniczych oraz opłaty abonamentowe systemu rozsyłania komunikatów.
- w rozdziale 75495 „Pozostała działalność” kwotę 30 000,00 zł na konserwację i naprawę monitoringu miejskiego.

W dziale **757 „Obsługa długu publicznego”** przyjmuje się kwotę **3 700.000,00 zł** na obsługę długu gminy z tytułu emisji obligacji komunalnych, pożyczek z NFOŚiGW oraz pożyczek z WFOŚiGW.

W dziale **758 „Różne rozliczenia”** przyjmuje się kwotę **3 360 000,00 zł**, z tego:

- w rozdziale 75814 „Różne rozliczenia finansowe” ujmuje się podatek od towarów i usług (VAT) w kwocie 80.000,00 zł. Ponadto zaplanowano kwotę 50.000,00 zł na spłatę długów spadkowych w związku z możliwością nabycia przez gminę spadku z dobrodziejstwem inwentarza.
- w rozdziale 75818 „Rezerwy ogólne i celowe” kwota 320 000,00 zł to rezerwa ogólna i rezerwa celowa (**bieżąca**) to kwota 2 680 000,00 zł.

Rezerwa celowa dotyczy:

- odpłaty i nagrody jubileuszowe pracowników szkół i przedszkoli, odpis na ZFŚS dla nauczycieli emerytów i rencistów byłych pracowników szkół i przedszkoli, 1% fundusz nagród (szkoły i przedszkola), podwyżki dla nauczycieli (szkoły i przedszkola) 2 340.000,00 zł
- realizacja zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego 340 000,00 zł
- rezerwa celowa (**majątkowa**) to kwota 230 000,00 zł. z przeznaczeniem na „Budżet Obywatelski”.

Zaplanowane w dziale **801 „Oświata i wychowanie”** środki w kwocie **51 670 069,00 zł** przeznacza się:

- w rozdziale 80101 „Szkoły podstawowe” kwotę 28 262 226,00 zł na funkcjonowanie 4 szkół podstawowych na terenie miasta. Na wynagrodzenia i pochodne zaplanowano kwotę 23 676 528,00 zł, na zakup materiałów i wyposażenia 297 037,00 zł, zakup środków dydaktycznych i książek 59 618,00 zł, energię 1 489 300,00 zł, remonty w

- szkołach to kwota 385 500,00zł, usługi pozostałe 1 056 862,00 zł (w tym lekcje basenowe w ramach zajęć wychowania fizycznego 756.432,00zł).
- w rozdziale 80103 „Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych” zaplanowano kwotę 204 265,00 zł na finansowanie oddziału klas „O” w Szkole Podstawowej Nr 4. Na wynagrodzenia i pochodne zaplanowano kwotę 187 999,00 zł.
 - w rozdziale 80104 „Przedszkola” zaplanowano kwotę 14 792 809,00 zł na funkcjonowanie 3 przedszkoli publicznych (w tym na wynagrodzenia i pochodne 10 162 540,00 zł) oraz dotację dla niepublicznych przedszkoli w kwocie 2 700 000,00 zł. Na zajęcia basenowe zaplanowano kwotę 252 720,00 zł.
 - w rozdziale 80107 „Świetlice szkolne” kwotę 2 074 582,00 zł (w tym na wynagrodzenia i pochodne zaplanowano kwotę 1 966 978,00 zł).
 - w rozdziale 80113 „Dowożenie uczniów do szkół” kwotę 138 000,00 zł na dowożenie uczniów niepełnosprawnych do szkół, w tym do Zespołu Szkół Integracyjnych – Szkoły Podstawowej w Legnicy, Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Legnicy oraz Niepublicznego Przedszkola „Mój Mały Świat” w Jaworze.
 - w rozdziale 80146 „Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli” kwotę 235 012,00 zł na doskonalenie nauczycieli.
 - w rozdziale 80148 „Stołówki szkolne i przedszkolne” kwotę 1 196 544,00 zł na bieżące funkcjonowanie stołówek szkolnych przy szkołach. Na wynagrodzenia i pochodne zaplanowano kwotę 1 102 614,00 zł.
 - w rozdziale 80149 „Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego” kwotę 1 670 936,00 zł. Na wynagrodzenia i pochodne zaplanowano kwotę 134 219,00 zł. Na dotację dla Niepublicznych Przedszkoli zaplanowano kwotę 1 500 000,00 zł.
 - w rozdziale 80150 „Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych” kwotę 2 782 682,00 zł, w tym na wynagrodzenia i pochodne zaplanowano 2 613 429,00 zł.
 - w rozdziale 80195 „Pozostała działalność” kwotę 313 013,00 zł, w tym zaplanowano na wypłatę wynagrodzeń wraz z pochodnymi 73 013,00 zł. Pozostałe wydatki to min. stypendia dla uczniów, zakup nagród dla absolwentów, zakup usług pozostałych, odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Zaplanowano dotację celową na wspomaganie zadań związanych z działalnością wychowawczą i oświatową.

W dziale **851 „Ochrona zdrowia”** przyjmuje się kwotę **951 000,00 zł**, z tego:

- w rozdziale 85149 „Programy polityki zdrowotnej” zaplanowano kwotę 1.000,00 zł z przeznaczeniem na profilaktykę zdrowotną dzieci (zadanie z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej).
- rozdziale 85153 „Zwalczanie narkomanii” kwotę 41 000,00 zł na realizację programów z zakresu przeciwdziałania narkomanii ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Środki na ten cel pochodzą z wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

- w rozdziale 85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi” kwotę 889 000,00 zł z przeznaczeniem na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Na wynagrodzenia wraz pochodnymi dla psychologów realizujących poradnictwo psychologiczne w szkołach, nauczycieli realizujących programy profilaktyczne, terapeutów oraz członków GKRPA zaplanowano kwotę 386 500,00 zł. Na dotacje przeznaczono kwotę 140 000,00 zł na wspomaganie działalności instytucji oraz osób fizycznych w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych.

Środki na realizację tych zadań pochodzą z wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które stanowią dochód gminy,

- w rozdziale 85195 „Pozostała działalność” zaplanowano kwotę 20 000,00 zł na wydatki w sferze ochrony zdrowia.

W dziale **852 „Pomoc społeczna”** przyjmuje się kwotę **15 728 536,00 zł**, z tego:

- w rozdziale 85202 „Domy pomocy społecznej” kwotę 2 316 400,00 zł z przeznaczeniem na opłatę za pobyt mieszkańców gminy w domu pomocy społecznej.
- w rozdziale 85203 „Ośrodki wsparcia” kwotę 1 023 566,00 zł na pokrycie kosztów związanych z utrzymaniem Dziennego Ośrodka Wsparcia, w tym koszty wynagrodzenia i pochodnych w kwocie 558 069,00 zł, koszty zakupu środków żywności, media.
- w rozdziale 85205 „Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej” kwotę 14 000,00 zł z przeznaczeniem na szkolenia i warsztaty w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zakupy i inne usługi.

- w rozdziale 85213 „Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej” kwotę 82 700,00 zł z przeznaczeniem na opłacenie składki na ubezpieczenia zdrowotne z budżetu państwa za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne. Ponadto w ramach zadań własnych planuje się opłacić składki za osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej.
- w rozdziale 85214 „Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe” kwotę 1 292 200,00 zł na dofinansowanie świadczeń społecznych w ramach zadań własnych i dotacji na zadania własne. Powyższe świadczenia obejmują zasiłki okresowe, zasiłki celowe i w naturze, schronienie.
- w rozdziale 85215 „Dodatki mieszkaniowe” kwotę 610 800,00 zł na wypłaty dodatków mieszkaniowych jako realizację zadania własnego nałożonego na gminę, finansowanego w całości ze środków własnych.
- w rozdziale 85216 „Zasiłki stałe” kwotę 882 000,00 zł na wypłaty zasiłków stałych finansowanych z dotacji celowej budżetu państwa.
- w rozdziale 85219 „Ośrodki pomocy społecznej” kwotę 5 695 411,00 zł, w tym na wynagrodzenia i pochodne zaplanowano kwotę 4 724 785,00 zł. Pozostałe środki przeznaczone są na pokrycie kosztów funkcjonowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze.
- w rozdziale 85228 „Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze” kwotę 2 187 071,00 zł na pokrycie kosztów usług opiekuńczych (zadanie własne) i specjalistycznych usług opiekuńczych (zadanie zlecone).
- w rozdziale 85230 „Pomoc w zakresie dożywiania” kwotę 801 600,00 zł na sfinansowanie dożywiania uczniów w szkołach i osób dorosłych wymagających pomocy w postaci posiłków oraz świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności w ramach rządowego programu.
- w rozdziale 85295 „Pozostała działalność” kwotę 822 788,00 zł na realizację zadań w zakresie pomocy społecznej, w tym między innymi wypłata wynagrodzeń kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych. Ponadto Gmina Jawor w rozdziale 85295 w trakcie roku budżetowego otrzymuje dotacje w ramach „Programu Wieloletniego „Senior+” jako dofinansowanie zadań związanych z bieżącym utrzymaniem Dziennego Domu - Senior Wigor, w tym na wynagrodzenia zatrudnionego personelu. Program ustanowiony jest na lata 2021-2025, dotacja otrzymywana jest po złożeniu wniosku na

podstawie ogłoszonej edycji programu na dany rok budżetowy. Wydatki w ramach otrzymanej dotacji uznaje się za kwalifikowalne od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego.

W dziale **853 „Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej”** przyjmuje się kwotę **7 000,00 zł**, z przeznaczeniem na dotacje celowe.

Zaplanowane w dziale **854 „Edukacyjna opieka wychowawcza”** środki w kwocie **90.000,00 zł** przeznacza się:

- w rozdziale 85412 „Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży” kwotę 70 000,00 zł na dofinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży.
- w rozdziale 85415 „Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym” kwotę 20 000,00 zł na wypłatę stypendiów socjalnych dla uczniów.

W dziale **855 „Rodzina”** przyjmuje się kwotę **7 393 634,00 zł**, z tego:

- w rozdziale 85502 „Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego” kwotę 5 330 285,00 zł na realizację przez gminę zadania z zakresu administracji rządowej związanego z wypłatą świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Wynika to z ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych i ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
- w rozdziale 85504 „Wspieranie rodziny” kwotę 1 365 449,00 zł na wynagrodzenia dla asystentów rodziny, odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej i rodzinach zastępczych.
- w rozdziale 85513 „Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów” zaplanowano kwotę 84 100,00 zł.
- w rozdziale 85516 „System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3” kwotę 613.800,00 zł na funkcjonowanie żłobków (udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakresie działań profilaktycznych i opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3 zamieszkałych na terenie Miasta Jawora).

W dziale **900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”** przyjmuje się kwotę **177 749 570,64 zł**, z tego:

- w rozdziale 90001 „Gospodarka ściekowa i ochrona wód” kwotę 5 798 515,18 zł. W ramach zadań z zakresu *ochrony środowiska i gospodarki wodnej* zaplanowano kwotę 12 000,00 zł na usługi remontowe służące ochronie środowiska, gospodarce wodnej i ochronie przeciwpowodziowej. Pozostałe środki przeznaczone są min. na czyszczenie wpustów ulicznych oraz opłaty składki do PGW Wody Polskie.

Na **zadania inwestycyjne** zaplanowano kwotę **5 748 515,18 zł**:

- *Budowa/modernizacja kanalizacji deszczowej kanału Młynówka na odcinku od ul. Dworcowej do wylotu rzeki Nysa Szalona przy ul. Dąbrowskiego* – 4 917 065,18 zł,

Zadanie współfinansowane ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład.

- *Modernizacja infrastruktury wodno – kanalizacyjnej na terenie Jawora* – 831 450,00 zł. Zadanie współfinansowane ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład.

- w rozdziale 90002 „Gospodarka odpadami komunalnymi” kwotę 10 498 303,00 zł z przeznaczeniem na wydatki związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych oraz wydatki związane z ustaleniem i poborem należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Na wynagrodzenia i pochodne zaplanowano kwotę 708 500,00 zł.

Na **zadania inwestycyjne** zaplanowano kwotę **30 000,00 zł**:

- *Budowa monitoringu w mieście* – 15 000,00 zł,

- *Budowa utwardzeń pod moduły* – 15 000,00 zł.

- w rozdziale 90003 „Oczyszczanie miast i wsi” kwotę 1 451 000,00 zł na realizację zadań własnych gminy związanych ze sprzątnięciem ulic i zimowym utrzymaniem ulic.

W ramach zadań z zakresu *ochrony środowiska i gospodarki wodnej* zaplanowano kwotę 1.000,00 zł na zakup materiałów i wyposażenia (zakup toreb ekologicznych, rękawic, worków itp.).

- w rozdziale 90004 „Utrzymanie zieleni w miastach i gminach” kwotę 1 388 000,00 zł na utrzymanie całoroczne terenów zieleni (przycinanie korony drzew, usuwanie suchych drzew stanowiących zagrożenie, wykonanie cięć pielęgnacyjnych drzew poprzez usunięcie suchych i połamanych konarów, koszenie trawników, przygotowanie i obsadzenie rabat) oraz na realizację zadania EKO Jawor 2 (135.000,00 zł).

W ramach zadań z zakresu *ochrony środowiska i gospodarki wodnej* zaplanowano kwotę 3 000,00 zł na zakup urządzeń i materiałów na tereny zieleni, zadrzewień, zakrzewień, łąk oraz parków (w tym materiału szkółkarskiego).

- w rozdziale 90005 „Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu” zaplanowano kwotę 6 000,00 zł. na realizację zadań z zakresu *ochrony środowiska i gospodarki wodnej* na zakup akcesoriów do terminali mobilnych w ramach realizacji projektu ZONE i inne zakupy i usługi.

Zaplanowano również wydatki w wysokości 123 000,00 zł na realizację projektu „Rozwój Klastra Mądrej Energii Jawor” - kwota dofinansowania wyniesie 90 000,00 zł. Zadanie realizowane jest w ramach Programu Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności, Działanie B2.2.2. Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne.

- w rozdziale 90006 „Ochrona gleby i wód podziemnych” kwotę 1 000,00 zł na realizację zadań z zakresu *ochrony środowiska i gospodarki wodnej* na badania chemiczno-rolnicze gleb.

- w rozdziale 90015 „Oświetlenie ulic, placów i dróg” kwotę 1 552 000,00 zł na zakup energii elektrycznej na oświetlenie ulic i placów w mieście, eksploatację urządzeń oświetlenia elektrycznego.

- w rozdziale 90026 „Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami” kwotę 15.000,00 zł na realizację zadań z zakresu *ochrony środowiska i gospodarki wodnej* na usługi w zakresie usuwania azbestu z obiektów budowlanych na terenie miasta.

- w rozdziale 90095 „Pozostała działalność” zaplanowano kwotę 156 916 752,46 zł, w tym min. na administrowanie targowiskiem miejskim, na dotację na ochronę i opiekę nad bezdomnymi zwierzętami. W ramach usług zaplanowano środki na odłów bezpańskich psów, transport i pobyt zwierząt w schronisku, badanie ich przed odstawieniem do schroniska oraz sterylizację, a także utylizację odpadów odzwierzęcych.

Kwotę 72 000,00 zł przeznaczono na realizację zadań z zakresu *ochrony środowiska i gospodarki wodnej*.

Na realizację projektu „Termomodernizacja krytej pływalni „Słowianka” w Jaworze na wydatki bieżące zaplanowano kwotę 373 715,53 zł. Projekt realizowany w ramach Programu: Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Działanie: Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej.

Na **zadania inwestycyjne** zaplanowano kwotę **155 941 036,93 zł**:

- Budowa/modernizacja infrastruktury drogowej, tech. drogowej, elektroenergetycznej i wodno-kanalizacyjnej na terenie Dolnośląskiej Strefy Aktywności Gospodarczej – S3

Jawor – 86 355 196,00 zł. Zadanie współfinansowane ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład.

- *Wykonanie dokumentacji projektowych w ramach projektów unijnych – 500 000,00 zł,*
W ramach powyższego zadania poniesione zostaną wydatki na dokumentację związane między innymi z naborem do Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast, finansowanego ze środków Drugiej Edycji Szwajcarskiej Pomocy Finansowej dla wybranych państw członkowskich Unii Europejskiej w celu zmniejszenia różnic społeczno-gospodarczych w obrębie Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa.
- *Adaptacja do zmian klimatu poprzez modernizację i rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury Ośrodka Wypoczynkowego „Jawornik” w Jaworze – 4 776 604,65 zł,*
Zadanie realizowane w ramach programu: Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Działanie: Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom.
- *Rozwój zrównoważonego transportu na terenie Gminy Jawor poprzez budowę centrum przesiadkowego i systemu ITS – 3 213 375,00 zł.*
Zadanie realizowane w ramach programu: Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Działanie: Transport miejski.
- *Termomodernizacja krytej pływalni „Słowianka” w Jaworze – 5 314 316,28 zł.*
Zadanie realizowane w ramach programu: Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Działanie: Efektywność energetyczna w budynkach publicznych.
- *Budowa/modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, drogowej, elektroenergetycznej na terenie Dolnośląskiej Strefy Aktywności Gospodarczej – S3 Jawor – 55 781 545,00 zł,*
Zadanie współfinansowane ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład.

W dziale **921 „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego”** przyjmuje się kwotę **7.120.286,47 zł**, z tego:

- w rozdziale 92109 „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby” kwotę 2 750 000,00 zł na dotację podmiotową dla Jaworskiego Ośrodka Kultury.
- w rozdziale 92116 „Biblioteki” kwotę 1 624 000,00 zł jako dotację podmiotową dla Miejskiej Biblioteki Publicznej.
- w rozdziale 92118 „Muzea” kwotę 2 000.000,00 zł jako dotację podmiotową dla Muzeum Regionalnego.

- w rozdziale 92120 „Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami” kwotę 530 000,00 zł, w tym na Gminny Program Ochrony Zabytków oraz Gminną Ewidencję Zabytków.

Na **zadania inwestycyjne** zaplanowano kwotę **500 000,00 zł**:

- „Odbudowa konstrukcji i pokrycia dachu Zamku Piastowskiego” – kwota 200.000,00zł
- Dotacja celowa przekazana z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych (Renowacja elewacji kamienic) – 300 000,00 zł.

- w rozdziale 92195 „Pozostała działalność” kwotę 216 286,47 zł w tym na dotację celową dla organizacji pożytku publicznego zaplanowano 80 000,00 zł.

Na **zadania inwestycyjne** zaplanowano kwotę **136 286,47 zł**:

- Adaptacja ECMEN na potrzeby nowej oferty kulturalno-edukacyjnej w Gminie Jawor – 136 286,47 zł.

Zadanie realizowane w ramach programu: Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Działanie: Infrastruktura kultury i turystyki kulturowej.

W dziale **925 „Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody”** przyjmuje się kwotę **20 000,00 zł**, z tego:

- w rozdziale 92503 „Rezerваты i pomniki przyrody” zaplanowano kwotę 20 000,00 zł na konserwację i pielęgnację pomników przyrody (zadanie z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej).

W dziale **926 „Kultura fizyczna”** przyjmuje się kwotę **4 423 499,00 zł**, z tego:

- w rozdziale 92604 „Instytucje kultury fizycznej” przewiduje się kwotę 2 503 832,00 zł na prowadzenie działalności przez Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Na **zadania inwestycyjne** zaplanowano kwotę **150 000,00 zł**:

- Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych (dla Ośrodka Sportu i Rekreacji) – 150 000,00 zł.
- w rozdziale 92605 „Zadania w zakresie kultury fizycznej” na dotacje celowe udzielane w trybie art. 221 ustawy o finansach publicznych na dofinansowanie zadań zleconych do

realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego przewidziano kwotę 850 000,00 zł. Dotyczy to zadań za zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu.

- w rozdziale 92695 "Pozostała działalność" kwotę 1 069 667,00 zł, między innymi na organizację imprez sportowych, stypendia i nagrody sportowe dla zawodników i trenerów, zakup statuetek, pucharów.

Na **zadanie inwestycyjne** zaplanowano kwotę **827 667,00 zł**:

- *Modernizacja kompleksu sportowego „Moje Boisko-Orlik 2012” przy ul. Korfanteo 11 w Jaworze – 827 667,00 zł.*

Na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone odrębnymi ustawami w roku 2025 przewiduje się kwotę 5 919 281,00 zł.

Plan dochodów i wydatków przedstawiono w załączniku nr 5 pod nazwą **„Dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami w 2025 r.”**

Na zadania związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej wykonywanych na mocy porozumień z organami administracji rządowej zaplanowano kwotę 9.000,00 zł. **„Dochody i wydatki na zadania realizowane na mocy porozumień z organami administracji rządowej w 2025 r.”** zawiera załącznik nr 6.

Gmina stosownie do ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizuje zadanie własne gminy obejmujące prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. W związku z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, do zadań własnych gminy należy również przeciwdziałanie narkomanii, a środki na ten cel pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Zgodnie z cytowaną wyżej ustawą dochody uzyskane z opłat mają być wykorzystane na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Dochody i wydatki związane z realizacją wymienionych wyżej zadań przedstawiono w załączniku nr 7 pod nazwą **„Plan dochodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i plan wydatków przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii w 2025 r.”**.

Planowane dochody wyniosą 930 000,00 zł i planowane do realizacji wydatki 930 000,00 zł.

W ramach zaplanowanych wydatków kwotę 41 000,00 zł przeznacza się na zwalczanie narkomanii, a kwotę 889 000,00 zł na przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych przedstawiono w załączniku nr 8 pod nazwą „**Plan przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych na 2025 rok**”.

W 2025 roku funkcjonować będą trzy samorządowe zakłady budżetowy, tj. Zarząd Lokalami Komunalnymi, Zakład Wodociągów i Kanalizacji i Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Zarząd Lokalami Komunalnymi otrzyma w roku 2025 z budżetu gminy dotację w wysokości 900 000,00 zł, a Ośrodek Sportu i Rekreacji kwotę 2 503 832,00 zł. Planowane przychody samorządowych zakładów budżetowych wyniosą 32 274 312,00 zł, a stan środków obrotowych na początek roku 1 480 587,00 zł. Koszty zaplanowano w wysokości 33 112 468,00 zł, a stan środków obrotowych na koniec roku 642 431,00 zł.

Plan dochodów rachunku dochodów samorządowych jednostek budżetowych gminy prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz wydatków nimi sfinansowanych na rok 2025 przedstawiono w załączniku nr 9 pod nazwą „**Plan dochodów i wydatków na wydzielonym rachunku dochodów samorządowych jednostek budżetowych na 2025 rok**”.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych w art. 223 dopuszcza możliwość gromadzenia przez jednostki budżetowe prowadzące działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty na wydzielonym rachunku dochody określone w uchwale przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Planowane dochody rachunku dochodów gromadzonych przez jednostki prowadzące działalność określoną w ustawie o systemie oświaty w roku 2025 wyniosą 3 246 510,00 zł i dotyczą głównie wpłat z tytułu korzystania z żywienia w szkołach i przedszkolach, wynajmu i dzierżawy pomieszczeń, darowizn, odsetek bankowych od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym dochodów jednostki.

W związku z tym, że w 2024 roku przewiduje się wykorzystanie wszystkich środków zgromadzonych na wydzielonym rachunku dochodów - planowane wydatki wyniosą 3 246 510,00 zł. Nie przewiduje się środków pieniężnych pozostających na tym rachunku na koniec roku budżetowego.

Z budżetu gminy w 2025 roku udzielane będą dotacje dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań własnych gminy. Wyniosą one

10 006 960,99 zł, w tym dotacje celowe 1 279 128,99 zł, dotacje podmiotowe 6 374 000,00 zł, dotacja przedmiotowa 2 353 832,00 zł. Zestawianie planowanych kwot dotacji przedstawiono w załączniku nr 10 pod nazwą **„Dotacje na zadania własne gminy dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych w 2025 r.”**

Ponadto z budżetu gminy w 2025 roku udzielane będą dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych na realizację zadań własnych gminy. Wyniosą one 6 245 800,00zł, w tym dotacje celowe 2 045 800,00 zł i dotacje podmiotowe 4 200 000,00 zł. Zestawianie planowanych kwot dotacji przedstawiono w załączniku nr 11 pod nazwą **„Dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych na zadania własne gminy w 2025 r.”**.

Plan dochodów i wydatków związanych z gospodarką odpadami w kwocie 10 498 303,00 zł opisano w załączniku nr 12 pod nazwą: **„Plan dochodów i wydatków związanych z gospodarką odpadami w 2025 r.”**.

Dochody z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska i wydatki na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej przedstawiono w załączniku nr 13 pod nazwą **„Plan dochodów i wydatków związanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną w 2025 r.”**.

Na podstawie art. 402 ust. 4, 5 i 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska dochodami budżetu gminy są: 50 % wpływów z tytułu opłat i kar za składowanie i magazynowanie odpadów, 20 % wpływów z tytułu opłat kar, 100 % wpływów z tytułu opłat i kar za usuwanie drzew i krzewów z terenu gminy.

Przeznaczenie dochodów określa cytowana wyżej ustawa Prawo ochrony środowiska.

W roku 2025 planuje się dochody z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska w wysokości 131 000,00 zł.

Na podstawie art. 403 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska planowane wydatki na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w roku 2025 w wysokości 131 000,00 zł przeznacza się na:

- profilaktykę zdrowotną dzieci	1.000,00 zł,
- przedsięwzięcia związane z ochroną przyrody, w tym urządzenie i utrzymanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków	3 000,00 zł
- przedsięwzięcia związane z ochroną powierzchni ziemi	1 000,00 zł
- przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami	15.000,00 zł

- *działania związane z utrzymaniem i zachowaniem parków oraz ogrodów, będących przedmiotem ochrony na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (pomniki przyrody)* 20 000,00 zł
- *inne zadania służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej* 91 000,00 zł

„Wydatki na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) czy innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, niepodlegających zwrotowi w roku 2025” wykazano w załączniku Nr 14 z podziałem na środki z budżetu krajowego i z budżetu Unii Europejskiej.

INFORMACJA O ZOBOWIĄZANIACH GMINY ORAZ DEFICYCIE

Deficyt budżetu Gminy Jawor stanowiący różnicę między planowanymi dochodami, a planowanymi wydatkami na 2025 r. wyniesie 9 606 175,89 zł.

W 2025 roku planuje się przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych w kwocie 5.200.000,00 zł, przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy w kwocie 7 939 238,75 zł.

W załączniku nr 4 pod nazwą „Przychody i rozchody budżetu w 2025 r. przedstawiono przychody na 2025 r. w kwocie 13 139 238,75 zł oraz rozchody w kwocie 3 533 062,86 zł z przeznaczeniem na wykup innych papierów wartościowych, spłatę pożyczek otrzymanych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz spłatę otrzymanych krajowych pożyczek.

Łącznie dług gminy (bez długu spłacanego wydatkami) na koniec 2025 roku wyniesie 56 552 766,28 zł. z tego:

- obligacje komunalne – 41 540 000,00 zł,
- pożyczki z NFOŚiGW – 14 925 000,00 zł,
- pożyczki z WFOŚiGW – 87 766,28 zł,

W roku 2024 zaplanowano zakup samochodu osobowego dla potrzeb urzędu, którego wartość umowy leasingu po przetargu wyniosła 267.071,19 zł. Samochód spłacany będzie w latach 2024-2028. Przewidywane raty wyniosą: 2024r. – 5.635,77 zł, 2025r. – 67.629,24 zł, 2026r. – 67.629,24 zł, 2027r. – 67.629,24 zł, 2028r. – 58.547,70 zł.